

Uchwała nr 1282/47/VI/2019
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 14.06.2019 r.

w sprawie:

udzielenia odpowiedzi na petycję nr RP-2019/005 z dnia 19 marca 2019 roku

Na podstawie: art. 41 ust. 1 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 8) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 512) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 870)

**Zarząd Województwa Śląskiego
uchwala**

§ 1.

1. Rozstrzygnąć wniesioną petycję z dnia 19 marca 2019 roku, zarejestrowaną w Centralnym Rejestrze Petycji pod nr RP-2019/005, zgodnie z treścią załącznika do niniejszej uchwały.
2. Rozstrzygnięcie przekazać wnoszącemu petycję.
3. O rozstrzygnięciu petycji powiadomić Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Sejmiku Województwa Śląskiego.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Jakub Chełstowski	- Marszałek Województwa	-
Wojciech Kałuża	- Wicemarszałek Województwa	-
Dariusz Starzycki	- Wicemarszałek Województwa	-
Izabela Domogała	- Członek Zarządu Województwa	-
.....	- Członek Zarządu Województwa	-

Załącznik do Uchwały
nr 1282/47/VI/2019
Zarządu Województwa
Śląskiego z dnia
14.06.2019 r.

Jerzy Bryk
reprezentujący
Alarmy Smogowe
województwa śląskiego

Dotyczy: Petycji nr RP-2019/005 w sprawie przygotowania projektu zmiany uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W dniu 19 marca 2019 roku do tut. Urzędu wpłynęła petycja pana Jerzego Bryka, reprezentującego Alarmy Smogowe województwa śląskiego (zarejestrowana w Centralnym Rejestrze Petycji pod nr RP-2019/005), w sprawie przygotowania projektu zmiany uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (dalej: „uchwały antysmogowej”).

Przedmiotem petycji jest skrócenie okresów przejściowych przewidzianych w § 8 uchwały antysmogowej w ten sposób, że wymagania wskazane w § 4 uchwały antysmogowej dla wszystkich instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku będą obowiązywać od 1 stycznia 2022 roku, za wyjątkiem instalacji spełniających wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub klasy 4 według normy PN-EN 303-5:2012, dla których wskazano termin od 1 stycznia 2024 roku.

Ponadto wnoszący petycję wnioskuje o skrócenie okresów przejściowych przewidzianych w § 8 uchwały antysmogowej w ten sposób, że wymagania wskazane w § 5 uchwały antysmogowej dla wszystkich instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed 1 września 2017 roku będą obowiązywać od 1 stycznia 2021 roku, za wyjątkiem instalacji, które spełniają wymagania określone w § 8 ust. 2 pkt 2 lit. a i b.

Rozpatrując ww. petycję Zarząd Województwa Śląskiego informuje, co następuje.

Z uwagi na jakość powietrza w województwie śląskim, Zarząd Województwa Śląskiego rozumie zasadność skrócenia terminów wymiany wszystkich kotłów pozaklasowych i miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, o co wnosi się w ww. petycji. Należy jednak podkreślić, iż wprowadzenie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw powinno, obok dążenia do jak najlepszej jakości powietrza, mieć również na uwadze możliwości ekonomiczne indywidualnych gospodarstw domowych, a także obecne i przyszłe możliwości dofinansowania działań w zakresie poprawy jakości powietrza.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2002 roku szacunkowa liczba pieców na paliwa stałe na obszarze województwa śląskiego wynosiła ponad 285 000 sztuk, natomiast kotłów na paliwa stałe oszacowano na ponad 400 000 sztuk. Należy liczyć się z tym, że liczby te na przestrzeni kilkunastu lat uległy zmianie. Według szacunków, w oparciu o badania statystyczne przeprowadzone w 2012 roku przez Główny Urząd Statystyczny dotyczące m.in. rodzaju użytkowanych urządzeń grzewczych w gospodarstwach domowych, wynika, że liczba nieefektywnych kotłów i pieców opalanych paliwem stałym na terenie województwa śląskiego wynosi 560 000 sztuk. Likwidacja tak dużej ilości instalacji wymaga ogromnych nakładów finansowych, tym samym czasu, by je pozyskać.

Wszelkie zmiany dotychczasowej uchwały antysmogowej należy przeprowadzić z uwzględnieniem szczegółowej analizy prawnej, ekonomicznej i społecznej. Należy także przeprowadzić rozszerzone konsultacje z gminami województwa śląskiego, celem wypracowania satysfakcjonującego wszystkich kompromisu. Prace nad aktualnie obowiązującą uchwałą trwały blisko 4 lata i jak pokazuje praktyka już rok po jej uchwaleniu pojawiły się pierwsze próby jej zmiany. Jeżeli zatem, po przeprowadzeniu ww. analiz, miałyby nastąpić zmiana uchwały antysmogowej, należy przeprowadzić ją w taki sposób, aby nowa uchwała spełniała i gwarantowała zachowanie konstytucyjnej gwarancji pewności prawa.

Od wejścia w życie uchwały antysmogowej (w dniu 1 września 2017 r.), mieszkańcy województwa śląskiego, świadomi wskazanych w przedmiotowym akcie prawa miejscowego okresów przejściowych, mieli możliwość podjęcia kluczowych decyzji i wyborów związanych z wymianą urządzeń grzewczych. Wprowadzając postulowane zmiany w zakresie skrócenia terminów, mieszkańcy województwa, którzy planują dostosowanie urządzenia grzewczego zgodnie z obowiązującymi zapisami uchwały, mogą zostać postawieni w sytuacji, która może znacząco wpłynąć na stabilność ich budżetu domowego, co jest szczególnie istotne w przypadku osób dotkniętych ubóstwem energetycznym.

Wskazane w obowiązującej uchwale antysmogowej terminy obowiązkowej wymiany/likwidacji instalacji grzewczych niespełniających wymaganych standardów emisyjnych na ten moment pozostawia się bez zmian, co pozwala na stopniowe i realne wymiany starych instalacji grzewczych. Ponadto część uwag wniesionych podczas konsultacji społecznych do projektu uchwały w zakresie wskazanych terminów na wymianę instalacji, dotyczyła ich skrócenia, natomiast w innym przypadku wnoszono o ich wydłużenie. Rozbieżność ta wskazuje, że zaproponowane przez Zarząd Województwa Śląskiego daty dotyczące obowiązku użytkowania kotłów minimum klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012 są najbardziej optymalne.

Istotnym w sprawie jest również fakt, że w przyjętej uchwale Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/47/5/2017 z 18 grudnia 2017 r. Programie ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji, określono działania naprawcze zgodnie z przyjętym w uchwale antysmogowej harmonogramem wymiany starych pozaklasowych kotłów. W ten sposób określone wymagane stopnie redukcji PM10, PM2,5 oraz b(a)p, które gminy województwa śląskiego muszą osiągnąć finalnie do roku 2027, dają nadzieję na realną poprawę jakości powietrza.

Poprzedni Zarząd Województwa Śląskiego stał na stanowisku, że uchwalona uchwała antysmogowa przyjęła możliwie najbardziej optymalne rozwiązania, co zostało wyrażone w odpowiedzi na petycję nr RP-2018/007 z dnia 19 marca 2018 roku. Ze względu na fakt, iż wnoszący petycję nie przedstawił Zarządowi Województwa Śląskiego analiz ekonomicznych skrócenia terminów wymiany urządzeń grzewczych, a także nie wskazał źródeł finansowania proponowanych zmian, Zarząd Województwa Śląskiego obecnie nie może zaprogramować odpowiedniej wysokości środków na ten cel, w ramach prac nad nową perspektywą finansową Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Obecnie trwają prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, której jednym z najważniejszych filarów jest ochrona środowiska. Strategia będzie wyznaczała ramy polityki Województwa Śląskiego, a tym samym stworzy możliwość do ubiegania się o większe środki finansowe m.in. na poprawę jakości powietrza, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Zasadnym jest również przytoczenie fragmentu uzasadnienia prawnego do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 16 marca 2018 (sygn. II SA/GI 903/17) w sprawie skarg na uchwałę antysmogową, którego brzmienie jest następujące:

„Zapoznając się w szczególności z materiałami związanymi z przygotowaniem samej uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego, jej projektem, treścią i uzasadnieniem, stwierdzić należy, że wszelkie wartości podlegające ustawowej ochronie zostały właściwie przez Sejmik przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały wyważone w zgodzie z zasadą proporcjonalności. Podjęta w interesie publicznym uchwała jest niezbędną dla ochrony zdrowia i środowiska. Wprowadzona regulacja jest w stanie doprowadzić do zamierzonych skutków to jest zmniejszyć zanieczyszczenie

powietrza w województwie, a efekty wprowadzonej regulacji pozostają w odpowiedniej proporcji do ograniczeń i ciężarów ekonomicznych nakładanych na obywateli.”

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Śląskiego na chwilę obecną, bez przeprowadzenia szczegółowej analizy prawnej, ekonomicznej i społecznej, nie przewiduje możliwości realizacji postulatów, o które wnosi pan Jerzy Bryk, reprezentujący Alarmy Smogowe województwa Śląskiego.